

CIJENA listu: U pretplati za čitavu god. K 36.—, za polugodište K 18.—, tromjesečno K 9.—, mjesečno K 3.60, u maloprodaji 12 št. pojedini broj. OGLASI primaju se u upravi lista trg Custoza 1

HRVATSKI LIST

Izlazi svaki dan u 5 sati ujutro.

HRVATSKI LIST izlazi u nakladnoj tiskari JOS. KRMPOTIĆ u Puli trg. Custoza 1. Uredništvo: Sišanska ulica br. 24. — Odgovorni urednik JOSIP HAIN u Puli. — Rukopisi se ne vraćaju.

Godina IV.

U Puli, ponedjeljak 21. siječnja 1918.

Broj 913.

Stavka radništva.

Pregovaranja pouzdanika radništva s vladom. — Vlada za mir bez aneksija i ratnih odšteta. — Stanje pregovaranja sa Rusijom i Ukrajinom. Pitanje prehrane i pregovaranja sa Rusijom i Njemačkom. — Ukinuće militarizacije radništva. — Demokratizacija općinske uprave. — Radništvo će nastaviti postao.

Vodstvo socijalne demokratske stranke objavilo je izjavu, u kojoj se veli, da će se radništvo opeta latiti posla, ako se ispune sljedeći uvjeti: 1. Ako ne bude vlada pregovaranja u Brestu Litovskom učinila ovisnima od bilo kakvih teritorijalnih koncesija sa strane Rusa, ako bude vlada otvoreno izjavila pouzdanike radništva o stanju mirovnih pregovaranja, ako ih bude stalno obaviještivala o toku pregovaranja i ako im ne uskratit onog upliva na tijek pregovaranja, koji mu ide. 2. Ako vlada pristane na to, da se iz temelja reorganizira prehrana, naročito na to, da ne bude razlike među onima, koji se sami prehranjuju, i ostalim pučanstvom. 3. Ako vlada ne pravi nikakvih poteškoća bezodvlačnom uvedenju sveopćeg, jednakog i direktnog izbornog prava za općinska zastupstva i ako ne bude otežavala ukinuće militarizovanja obrata. — „Wiener Journal“ drži, da nije nijedan od ovih uvjeta prihvatljiv. Pogledom na 1. točku ne postoji više među ruskim i austrijskim naziranjem zapravo nikakva zaprijetka. Grof se je Czernin izjavio za mir bez aneksije, a za njim stoji volja pretežne većine naroda austro-ugarske monarhije. Dobro bi bilo, kad bi naša vlada saopćila u Berlin, kakvo sklopljenje mira očekuju austrijski narod. Po mnijenju se ovog lista može mir sa Rusijom sklopiti onim danom, kada si njemačka vlada prisvoji mirovnu formulu, da imaju teritorijalne granice ostati one iste, koje su postojale pred 1. ožujkom 1914. godine. Spoznaja, da su si ovu formulu prisvojili milijuni podanika, mora njemačku vladu ponukati, da se oslobodi upliva onih ratobornih elemenata, koji terorističnim sredstvima kušaju, da rat zatežu.

Beč, 20. (D. u.) Sinoć su se vršila pregovaranja između vladom i zastupnicima radništva. Izakako je ministar-predsjednik podao izjavu o mirovnom pitanju, ministar za prehranu o prehranbenoj službi, unutrašnji ministar o reformi općinskog izbornog prava, a ministar za zemaljsku obranu izjavu o ratnom davanju i o militariziranju, prihvatit će povjerenici radništva rezoluciju, koja ove izjave zadovoljstvom uzima na znanje te preporučuje austrijskom radništvu, neka se odmah opeta lati posla. Saopćenja na radnike, koja su i danas izašla kao jedina novina, objavljuju dotični proglas na radništvo.

Beč, 20. (D. u.) Danas također ne izdijeljuje, osim saopćenja radnicima, nikakove novine. Saopćenja radnicima objavljuju izvještaj o pregovorima izaslanstva radništva s vladom, koji su se obdržavali sinoć u ministarskom salonu zastupničke kuće i na kojima su sudjelovali ministar-predsjednik vitez pl. Seldler, ministar prehrane, generalmajor Höfer, ministar unutarnjih posala grof Toggenburg i ministar za zemaljsku obranu pl. Czapp s jedne strane, te zastupnici radništva pod vodstvom poslanika Adlera, Seitza, Rennera, Domesa i Hanuscha s druge strane. Iza kratkog nagovora zastupnika Seitza izjavi ministar-predsjednik, e je sa njegove strane veoma poželjno, da upravo sada, u ozbiljnu dobu, koje zahtijeva unutarnji složan i uzajaman rad svih slojeva, koji su u državi interesovani, može stupiti u neposredni dodir sa zastupnicima radništva. Vlada hoće da se izjavi o svim pitanjima, predloženim po deputaciji posvemašnjom iskrenošću i jasnošću, te misli, e je stanovite, na koje se postavlja vlada glede pojedinih točaka takovo, da može biti od radništva s odobravanjem prihvaćeno. Što se tiče pitanja mira, ministar je predsjednik u stanju, da podade ovu izjavu: Najvruča je želja Njegova Veličanstva, da se čim prije dovrši rat putem časnoga mira. U smislu tih intencija Njegova Veličanstva cara i uzevši u obzir smjerove Njihove politike, koji su od Njih bili ponovno objavljeni, učinila je c. i k. vlada sve, što je u njezinoj moći, te će također u buduću raditi sve, što joj bude moguće, kako bi čim prije moguće došlo do sveopćeg mira. Ako je za sada moguće samo poseban mir s Rusijom, to pada sva odgovornost za to na antantne sile, koje su sve naše ponovne mirovne ponude odbile. Ne obazirući se na to, stoji vlada čvrsto pri svojem cilju, da dodje čim prije do sveopćeg mira. Vlada je sada kao što i prije daleko od toga, da otežća bilo kojim osvajačkim namjerama postignuće tog cilja, te je

sad, košto i prije čvrsto osvjedočena, da su i internacionalna utanačenja o razoružanju i o obraničnim sudištima, najboljim temeljima za internacionalni mir. Što se tiče mirovnih pregovaranja s Rusijom, izjavila je c. i k. vlada ponovno, da ona ne ide za nikakvim osvajanjem na trošak Rusije.

Radi takovih planova ne mogu dakle i neće mirovna pregovaranja zapeti. Što se naročito Poljske tiče, to smatra c. i k. vlada Poljsku kao samostalnu državu, koja ima da svoje odnose sa samostalno uređuje, kod česa mora naravno zakonodavnim tijelima obiju država monarhije biti zajamčen ustavni upliv na ovo uređivanje. Nikako se dakle ne namjerava diktirati Poljskoj njezin državni oblik ili bilo koje odnose prema nama. C. i k. vlada već se je izjavila sporazumnom time, da se pučanstvu Poljske prepusti, neka pučkim glasovanjem, osnovanom na širokom temelju, uredi svoju državu, te je izjavila mnijenje, da se to na najbolji način može postići putem konstituirajuće skupštine, izabrane na širokoj podlozi. C. i k. vlada izjavila se je također pripravnim, da se utanače uspješna jamstva, da pučanstvo Poljske može stvarati zaključke posve slobodno i da ova sloboda ne bude križena sa strane oblasti u zaposjednutim područjima. Zahtjev ruske vlade, da se zaposjednuta područja isprazne, morala je c. i k. vlada dakako odbiti. No, te se nije dogodilo moguće iz razloga, jer hoćemo vojničku okupaciju upotrijebiti za to, da u bilo kojem smjeru suzimo pravo poljskog naroda na samoodređivanje, već isključivo radi toga, jer kraj nastavka rata na drugim frontama i obzirom na još neuređene unutrašnje prilike u Rusiji, ne možemo, da bez ugrožavanja naših vojničkih interesa ispraznimo ova područja. Ali u pogledu pitanja trajanja okupacije ipak nastojimo, da dodjemo do kompromisa sa ruskom vladom te se nadamo, da će to, ako ima na obim stranama dobre volje, i uspjeti. Pošto kod riješavanja svih ovih pitanja monarhije ne vode nikakve sebične namjere, i pošto je ona pripravna, da željama ruske vlade dodje u susret u toliko, u koliko to dozvoljavaju naši interesi, posve smo osvjedočeni, da se radi ovih pitanja ne će izjaloviti pregovaranja, ako se i na drugoj strani bude pokazala takva dobra volja. — Pogledom na pregovaranja sa ukrajinskom republikom, nalazi se c. i k. vlada u ugodnom položaju, da može saopćiti, da su ova pregovaranja došla tako daleko, da dopuštaju nade u skoro zadovoljivi zahljučak. — C. i k. vlada priznaje patriotsku požrtvovnost širokih pučkih slojeva, koji su tri godine i pol na frontu, kao što i u zaledju, pod najtežim okolnostima vršili svoju dužnost, što posve opravdava želju, da ovo pučanstvo i njegovi zastupnici budu poučeni o toku pregovaranja. C. i k. vlada nema dakle ni iz daleka na umu, da ograniči ustavni upliv delegacija i zakonodavnih tijela obiju država monarhije na našu politiku, te je naročito u svako doba spremna, da izabrane zastupnike naroda otvoreno izvjesti o svojim namjerama i o toku pregovaranja. C. i k. vlada drži, da će informiranje zastupnika naroda o nastavku i o rezultatima njezinih nastojanja oko mira doprinijeti k tome, da se učvrsti povjerenje pučanstva u našu spoljašnju politiku. Konačno upućujem na već jučer objavlvenu izjavu ministra vanjskih poslova, koja veli: Pregovori su sa zastupnicima petrogradske i kijevske vlade u potpunom toku. Taj je na svaki način dugačak i težak. Ja međutim jamčim za to, da se mir ne će ponesrečiti radi osvajačkih namjera s naše strane. Ja ne opozivljam a ma ni jedne besjede, od onog, što sam postavio i zastupao kao mirovni program monarhije. Mi ne zahtijevamo od Rusije niti odšteta, a niti da nam ona odstupi područja. Mi želimo samo prijateljski susjedni odnošaj, koji bi počivao na sigurnom temelju, koji bi morao biti trajan i morao bi se oslanjati o međusobno pouzdanje. Iza ministra-predsjednika iznesao je ministar gm. Höfer izjave o položaju prehrane i osobito o pitanju reorganizacije opškrbne službe. Uredjenje je mlinova i privatnih melja u toku. Zemaljskim bje oblastima upravo naredjeno, da zatvore sve mlinove, gdje to dozvoljavaju mjesne prilike. Vlada će se pobrinuti, da se živež jednakomjerno razdijeli i da se postigne jedinstvo u aprovizacijom prometu. Vlada nastoji sa svim silama, i to nadamo se ne bez uspjeha, da u sporazumnom radu putem pregovaranja s ugarskom vladom i ostalim saveznicima poboljša prilike prehrane. — Nato je ministar unutrašnjih poslova, grof Toggenburg, obrazložio vladino stanovište obzirom na reformu općinskog izbornog prava te je izjavio, da se vlada, naročito

pogledom na požrtvovno držanje i umnu suradnju svih slojeva nije otudjila spoznaji, da demokratska načela, na kojima se temelji izborne pravo za državni sabor, moraju više nego do sada doći u krijepest. Stoga će vlada čim prije podastrijeti takve zakonske osnove, koje su u stanju, da uvaživši posebne narodnosne prilike u pojedinim pokrajinama upotpunjene proporcionalnim izbornim pravom, ostvare ovu misao. Vlada izjavlja, da se načelno neće usprotiviti sankciji onih zaključaka zemaljskih sabora, koji se tiču reforme općinskog izbornog prava, koji se obaziru na načela izbornog prava za državni sabor i koji su usavršeni proporcionalnim izbornim pravom te se obaziru na utemeljene zahtjeve žena po sudjelovanju u političkom životu. — Ministar za zemaljsku obranu, pl. Czapp, je izjavio, e je vlada došla do spoznaje, da je militarizovanje ratnih poduzeća, koje je ratom postalo nužno, znatno štetilo radništvu i to u raznim smjerovima, u očito pako njihovu organizaciju. Pošto je vojničkoj upravi u bitnosti stalno samo do toga, da se djelovanje spomenutih poduzeća ne smeta i ograničuje i pošto imenovana štetovanja ne stoji s ovim djelovanjem u nikakvoj neposrednoj svezi, to je vlada pripravna, da mjere, koje sa država, takozvano militarizovanje, ukine odgovarajućim zakonom koji će se zakon obazirati na posebne, ratom izazvane prilike te je nadalje pripravna, da u ovim poduzećima uradi radničke prilike na sasvim civilnopravnoj podlozi. Ovaj zakon, koji će u prvom redu namjestiti nadležnost vojničkih kaznenih sudova sa nadležnošću civilnih kaznenik sudova, bit će u najkraće vrijeme podastri zastupničkoj kući.

Pošto je deputacija radništva izjavila da se saopći uspjeh vijecanja pouzdanika radništvu, izrazio je na koncu ministar-predsjednik želju, e bi se radnici umirili i ponovno latili posla. Radi se o tom, da se svim silama uznaostoji, kako bi se rat skratio, jer je taj upravo širokim slojevima pučanstva naprio težak teret. Pošto se dr. Adler zahvalio članovima vlade, otputilo se izaslanstvo na skupštinu pouzdanika radništva na kojoj bje zaključena rezolucija, u kojoj se uzima na znanje izjavu vlade u pitanju mira sa zadovoljstvom, dok se obzirom na izjave vlade o pučkoj prehrani, demokratizaciji općinskog izbornog prava, o uvedenju izbornog prava za žene i ukinuća poveljenja ratnog prometa, preporuča radništvu da se bezodvlačno lati posla.

Gradac, 19. „Grazer Tagblatt“ javlja iz Beča: Na njemačko-austrijskoj granici uvedena je sa njemačke strane najstroža cenzura, koja se tiče svlji vijesti o stavci, ne izuzevši ni vijesli-dopisnog ureda. Ni najmanje vijest ne smije da prodje granicu. Unatoč se tome doznaje, da danas ima da započme također u čitavoj Njemačkoj štrajk.

AUSTRO-UGARSKI RATNI IZVJESTAJ.

: Beč, 20 (D. u.) Službeno se javlja:

Nikakovi bitni događaji.

Poglavica generalnog stožera:

NJEMAČKI RATNI IZVJESTAJ.

: Berlin, 20. siječnja. (D. u.) iz velikog se glavnog stana javlja:

Zapadno bojište.

Ostende opstreljavalo sa strane mora. U luku položaja sjeveroistočno od Yperna trajali su žestoki topnički bojevi do kasne noći. Na obim stranama kanala La Bassee kao što i između Lensa i St. Quentin porasla je bojna djelatnost. Južno od Scarpe bila je tijekom dana uperena neobično jaka engleska paljba na naše položaje. Francusko je topništvo bilo živahno samo u malo odsjeka. Prolazno je poškočila vatra u području Moze kao što i sjeverno i južno od kanala Rena-Marne.

Istočno bojište:

Ništa nova.

Macedonska italijanska fronta: Položaj je nepromijenjen.

Prvi majstor glavnog sijeta Ludendorff.

Pitanje mira.

Demokratizacija naše monarhije značila bi svršetak mađarske hegemonije. Mađari osjećaju veoma dobro ovu pogibelj, koja prijete njihovoj strahovladi sa strane općeg napretka svijeta. Kako su oni spretni političari, bacili su se na vrat na nos na visokopolitičku propagandu, koju sada tjeraju svim srestvima i u svim jezicima u neutralnim zemljama. Ovih je dana pripočeo grof Andrassy članak u lozanskoj „Revue politique internationale“, čiji je prvi broj netom izašao, u kojem hvall izrazima najvišeg poštovanja junacko držanje Italije i Francuske te ističe, da je Engleska jedina država, koja je u tom ratu postigla faktične dobiti. On uvidja, da nepobjedjena i još jaka antanta može da vodi dalje rat, ali da je rezultat tih nastojanja veoma nesiguran. Bilo bi moguće, da antanta pobijedi pomoću Amerike ali onda nastane pitanje, da li bi taka pobjeda predstavljala ideal politički tako mudre Engleske. Za tim nastoji dokazati koristi mira sporazuma za antantu, kakav lebdj pred očima grofu Czerninu ali taj mir bez aneksija uključuje u sebi „nekoje rektifikacije granice napram Rumunjskoj i Crnojgori“, koje zahtjeve mora da stavlja Austrija iz vojničkih razloga. Za Austro-Ugarsku želi ulogu čistog posrednika između Njemačke i zapadnih vlasti. Konačno kaže Andrassy bistro i jasno, da Austrijanci i Ugri nemaju volje da vode rat ma i samo jedan član za pitanja vlasti, koja bi mogla sprječavati sporazum između Njemačke i antante. Taj članak je svakako simptomatičan ali ništa manje značajna nije izjava grofa Czernina, koji je ovih dana javio, da će odgovoriti na govore Lloyd Georgea i Wilsona. Začudno jest svakako, da se je Czernin dosjetio Wilsona i Lloyd Georgea u doba, kad je njemačka socijalna demokracija u Austriji izjavila, da smatra načela mira, kako ih shvaćaju Lloyd George i Wilson, prikladnima kao osnovku za mirovna pregovaranja. Ovo je nastojanje bilo potkrepljeno sveopćom stavkom radništva, čije vodstvo radi očevdno u sporazumu sa našim ministrom vanjskih posala. Ovaj nazor potvrđuje još više vijest, koju donosimo u današnjem listu, da su povjerenici radništva pozvali r. inike, neka se late opet rada u tvornicama i industrijskim poduzećima, što opet dokazuje, da se ne radi o samostalnom nastupanju njemačkog radništva, već o političkoj akciji, osnovanoj na velike mase. Već od davna je prodrlo i u odlučujuće krugove osvjeđenje, da taj rat nema za Austriju smisla, da su sve naše žrtve bile uzaludne i da je naša monarhija bila upletena u sporove, nastale uslijed utakmice između Njemačke i Engleske.

Da je Austrija sudjelovala u tom ratu, za to nijesu bili mjerodavni razlozi naših državnih interesa već jedino sebični nacionalistički nazori gotovih krugova, koji su po miloj volji raspolagali sa našom vanjskom politikom. I austrijsko-srpski spor bio je zapravo srpsko-njemački spor a može se ga veoma dobro kao takvoga shvatiti, ako se uvaži, da je Srbija bila glavna zaprjeka Njemačke na pruzi Berlin-Bagdad. Politički rezultati tog rata dokazuju u potpunoj mjeri ispravnost tog shvaćanja. Austrija je prollila najbolju krv svojih sinova, izgubila u tom ratu milijarde i milijarde i sada sklapa mir bez aneksija i kontribucija. Ali svakako je dobro, da je došla ova spoznaja, ma da je došla kasno. Danas vlada sveopće uvjerenje, da se ne isplati žrtvovati niti jednog jedinog vojnika za tuđe imperijalističke interese. Spor između Engleske i Njemačke nije naš spor. Od riješenja tog spora

u prilog jednoga ili drugoga ne ćemo imati niti koristi niti štete. Ova nas je spoznaja oslobodila od tuđeg skrbništva, otvorila nam je oči, pokazala čitavu istinu rata, koji nije bio „austrijski rat“ i ova činjenica jača danas stanovište našega ministra vanjskih posala, kojemu se ni na koji način ne može poreći sposobnosti i nadarenosti, ne samo napram Rusiji, već također i napram saveznicima. Svi razboriti političari zastupaju danas mnijenje, da naš savez nema valjanosti i preko formule „bez aneksija i kontribucija“ a da nas nitko ne može više prisiliti, da vodimo rata za tuđe interese i za tuđa imperijalistička nagnuća. Posve je logički, da smo danas izgubili sav interes na ratu i da radi toga tražimo ne samo mir sa Rusijom već s v e o p ć i m i r. Mi nemamo razloga, da vodimo dalje rat sa ostalom antantom, ako ona prione uz naše i rusko shvaćanje mirovnih uvjeta. Razlozi nastavku rata ne bi mogli biti teritorijalni ili imperijalistički, pošto mi nemamo takvih ratnih ciljeva, mogli bi jedino biti idealističke naravi; kad bi se naime antanta izjavila protiv principima, zastupanim od Rusa. Ali Wilsonov program je veoma srodan ruskom mirovnom programu. Za pravedan smo mir dužni boriti se ali nipošto za ratne ciljeve, koji prelaze opseg tog pravednog mira. A taj pravedni se mir daće formulirati. Bez aneksija, bez kontribucija i na temelju samoodredjenja naroda.

Beč, 20. (D. u). Brzojavni dopisni ured javlja iz Bresta-Litovskog od 19. siječnja: Njemačko-austro-ugarska-ukrajinska gospodarska komisija obdržavala je danas duže rasprave, koje su sve povoljno protekle. Vijećanja delegacija Austro-Ugarske i Njemačke na jednoj te Ukrajine na drugoj strani nastavljalna su se prije i poslije podne.

Domaće vijesti.

Vrađanje bjegunaca. Plaš nam: Stiglo je 279 naših bjegunaca iz Oberhollabruna u Donjoj Austriji. Bjegunci su bili praćeni po svećeniku Ljubomiru Nikoliću i gosp. Martinu Grakaliću. Po putu su dobivali svaki dan hrane i bili su prilično zadovoljni, da im napokon sviće toll želtjen dan, da stupe preko praga rođjene kuće. Putovanje je bilo dosta neugodno, jer se silno oteglo dugim čekanjem na raznim postajama. U Beču samome morali su da čekaju i smrzavaju se čitavih 27 sati. Žalosno je, da su morali sad po ovih zimi ovdje na domaku rodne kuće da idu pješke iz postaje pa u svoja odaljena sela, Mrčanu, Filipan i po čitavoj Roveriji. Ta ipak je bilo javljeno, da dolaze, pa zašto im onda ne pripreve vozove! Koliko je tu neusmiljenosti ljudske! Mjesto da ih vozovi po postajama čekaju, moraju onako umorni od duga i neugodna puta da idu pješke po dva, tri sata daleko i to i starci, nemoćni i bolesni, žene i mala još djeca. U srce dila čovjeka, kad vidi kako kroči žena uprčena s ono nešto najnužnije robe a u naručju nosi svoje još povijeno dijete. Što si ta uboga majka mora da misli o ljudima? Zar nije onda opravdano, kad prezre cijeli svijet, i sve ljude, koji su tako zli, tako nemilosrdni da ne će da vide tuđe nevolje i pomognu barem ondje, gdje mogu. Što su uradile oblasti, da se tim jadnicima olakša povratak. Ta i onako će im doskora i u rođenoj kući dozlogrditi život, kad budu morali da trpe od najveće nevolje — oskudice. Gore su ih tjerali po sedam, osam stotina dnevno, čak i na tisuće, a ovdje se ih vraća po par stotina na mjesec. Iz Moravske ih šalju obitelji po obitelji, i jadnici moraju da putem trpe od zime i glada.

Po tri i po četiri dana putuju, a nigdje da okuse zaloga. Zašto to? Ovoj se skupini bjegunaca, što su iz Donje Austrije došli, pripojila jedna obitelj iz Mutvorana, koja je dolazila iz Moravske, i plakali su od bijede i glada.

Koncert u „Politeama Glacutti“: U utorak, dne 22. o. mj. obdržavat će se pod pokroviteljstvom Njene Preuzv. gospodje admiralovice Juliske Fiedler u ovdješnjem kazalištu koncert c. i k. glazbe ratne mornarice u korist društva prijatelja djece, koje ima biti u Puli osnovano. Prodaja karata (koncertne cijene): u ponedjeljak dne 21. o. mj. od 10 do 12 sati prije podne i od 3 do 5 sati po podne, te utorak od 10 do 12 sati prije podne i od 6 sati i po na večer kod kazališne blagajne.

Poštanski saobraćaj u Primorju. Danom 21. siječnja o. g. bit će proširen službeni djelokrug pošt. ureda Nabrežina I. Tržić, Ronchi, Chiopris, Medea, Kapriva, Dolenje, Dobrovo u Brdima, Kojsko i Sv. Lucija na Soči na novčani (pošt. uputnicama i pošt. stedicom) saobraćaj.

Za pobijanje bolesti loze. Opć. ured Pula saopćuje: Za buduću godinu moći će potpisani postaviti na raspolaganje vinogradarima u svrhu pobijanje trsne pljesni (oidiuma) saloidina i surovog sumpora, a za pobijanje peronosperu modru galicu. Saloidin upotrebljava se u razmjeru od 1 kg za 100 l tekućine modre galice. Pošto nije sigurna dobava surovog sumpora preporuča se vinogradima, da pokriju svoju potrebu saloidinom i modrom galicom. Općinari koji žele nabaviti gori spomenute stvari neka se prijave kod općinskog ureda u Puli soba broj 12. do 25. tek. mjesec.

Stiglo je brašno. C. kr. tvrdjavni povjerenik saopćuje, da je uspješno aprovizacijskoj komisiji, da dobavi novu količinu brašna, koja će se dijeliti među pučanstvom u narednim danima.

Lov. Općinski ured saopćuje: Obzirom na okolnost, da je lov bio ove godine kasno otvoren na veliku množinu divljači, te na teške prilike opskrbe, produljuje se rok za ubiti zecove do 15. veljače 1917.

Upraviteljima dobara tuđih podanika. Općinski ured javlja: Pozivlju se sve one osobe, koji su skrbnici ili upravitelji dobara, što se nalaze u Austriji, a koja dobra pripadaju inostranim državljanima, da podignu u ovom uredu, sobi br. 19, za vrijeme od dne 8—12 sati opodne, skrižaljke za popunjenje koje će nakon popunjenja povratiti najkasnije u roku od 31 tekućeg mjeseca istom uredu. Dr. Pfeifer m. p.

Prodaja ribe. U slučaju, da prispije riba prodavat će se ona danas. Pravo kupovati ribu imaju danas vlasnici živežnih karata počevši od broja 4761.

Vojničke vijesti.

Dnevna zapovjed lučkog admiralata broj 19. od 19. siječnja 1918.

Posadno nadzorstvo nadpor. Gostinsky. Lječničko nadzorstvo na N. V. b. „Bellona“: Mor.štop. liječnik dr. Prandstetter. Lječničko nadzorstvo u mornaričkoj bolnici: linjski liječnik dr. Färber.

Pretplatnicima!

Umoljavamo gg. pretplatnike, da podmire zaostalu pretplatu, i time zapriječe obustavljanje lista. Od 1. veljače elati ćemo list samo onima, koji pretplatu unaprijed podmire.

ARKADIJ AVERČENKO.

Kako sam prodao Rusiju . . .

(Konac.)

Uzeh u ruku olovku, primakoh arak papira i počeh dugo i marljivo računati. Zatim digoh glavu iznad arka i rekoh odlučno:

— Deset milijuna.
— Obojica skočiše sa stolice i u jedan glas povikaše:
— Deset milijuna?
— Jest.
— Za Rusiju?
— Jest.
— Deset milijuna rubalja?
— Jest. Upravo deset. Niti feniga, niti franka, nego baš rubalja.
— To je ludjačka cijena!
— Sami ste ludjaci! — viknuh srdito. — Takvu državu za deset milijuna, to je upravo badava! Za te ćete novce dobiti upravo desetak mora, stotine rijeka, stotine željeznica. A ne zaboravite, da ćete za tu svotu dobiti i Sibiriju — tu na svijetu najbogatiju zemlju!
— Maršal je Ocupa slušao žmirajući očima. Tad reče:
— Hoćete li pet milijuna?
— Pet milijuna?! — udarih u smijeh. — A ne biste još pet rubalja dodali! Uostalom, ako

baš želite, to ću Vam prodati za pet milijuna Rusiju, ali drugu . . .

— Ne, ne — mahnuo je glavom Finac. — Ovu, pa i pet kopejki ne treba . . . No, no, hoćete li sedam milijuna? ali ni groša više?

— Čudim Vam se, gospodo, da još trgujete sa mnom — rekoh uzbuđeno. — Želite kupiti ono, što je svakom iskrenom i pravom patrioti najdraže i — još se cijenkate!

— Kako hoćete — rekao je na to Mulajnen, dižući se. — Hajdemo, Ocupa!

— Čekajte, no . . . — kliknuh. — Čekajte. Bilo kako bilo, milijun puštam. Premda ne priiči, jer zemlja vrijedi toliko. Lako bi mogao za tu cijenu naći kupca. No, za dobar početak, milijun puštam . . .

— Tri pustite, gospodine!

— Dajte ruku! — rekoh, udarajući po pruzenom dlanu. — Zadnja riječ: dva milijuna puštam! Za osam. Vrijedi!

Japanac je zadržao moju ruku i oprezno upitao:

— Sa Poljskom i Kavkazom?

— Sa Poljskom i Kavkazom!

— Vrijedi! Kupljeno je!

Srce mi se stislo od boli . . .

— Prodano! — kliknuh, nastojeći umjetnim veseljem prikriti tešku bol. — Uzimajte!

— Kako . . . uzimajte? — pogledao me sa čudjenjem Ocupa. — Što to znači: uzimajte?

Mi ćemo Vam platiiti novce zato, da Vi svojim feljtonima uništite Rusiju!

— A zašto Vam je to potrebno? — upitah iznenadjen.

— To se Vas ne tiče. Dosta je kad kažemo, da je potrebno. No dakle, hoćete uništiti?

— Dobro, uništiti ću.

III.
Sutradan, kasno pod večer, stalo je pred mojom kućom nekoliko kola, neki ljudi počeli su u moj stan unositi, stenjući, teške, do vrha natrane vreće.

Moja sluškinja nadgledavala je posao, zapisivala broj vreća sa zlatom i kod toga je ulovila jednoga od ljudi, kad je htio iz vreće izvaditi sto ili dvije sto tisuća. A ja sam medjutim sjedio kod pisaceg stola i, pišući feljtone jedan za drugim, — dragovoljno sam uništavao po meni prodanu domovinu . . .

IV.

Sada, kad sam se iskreno ispovjedio — lakše mi je srcu. Da, nitkov sam, trgovac, izdajica Juda, koji je prodao domovinu . . . Ali osam milijuna — ha, ha! — osam je milijuna u džepu — i to nije mačiji kašalj!

I sada, u noćnoj tišini, kad se probudim, uznemirivan čudnim utvarama — predamnom se javlja i uznemiruje me samo jedno strašno pitanje, koje me plaši:

— A, nije li to bilo prejeftino?